

Universitätsbibliothek Paderborn

Historiae Ecclesiasticae Pars ...

HISTORIAE EC||CLESIASTICAE PARS || PRIMA, QVA CONTI-||NENTVR ||
Eusebij cognomento Pamphili Cæsareæ Palæ-||stinæ Episcopi lib. 10.||
Eiusdem de vita Constantini magni lib. 4.|| Oratio Constantini magni ad
sanctoru[m] cœtu[m].|| Oratio eiusdem Eusebij in laudem Constanti-||ni
magni ad trigesimum ...

Christopherson, John

[Köln], 1569

De Herodis in filiis insidiis, & quem vitae exitum habuerit. Cap. VIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29861

EVSEBII HISTORIAE

Num. 39. verè ex eadem tribu ortam. Siquidem à Moysè lege sancitum erat. non licere diuersas tribus inter se matrimonium iungere. Præcipitur enim, vt vni eorum, qui sunt ex eadem tribu & familia, mulier quæq; nubat, ne hereditas generis à tribu in tribum transferatur, verum de his ista quidem hoc modo.

De Herodis in filiis insidiis, & quem vitæ exitum habuerit. CAP. VIII.

Simulatque verò Christus temporibus suprâ demonstratis conuenienter prophetarum prædictionibus in Bethleem Iudææ natus erat, Herodes ob interrogationem Magorum ex oriente eo aduentantium, qui sciscitabantur, vbi nasceretur rex Iudæorum (stellam enim illius se vidisse dixerunt, hancque causam fuisse tanti & tam prolixi itineris, tantaq; cum celeritate cõfecti, quod vti deum in lucem iam editum sanctè & reuerenter adorarent, suscepissent) Herodes, inquam, non parum ob eam rem animo perturbatus quippe illius regnum, sicut ipse putabat, iam in magnum veniebat periculum, quærebat ab illis, qui in ea gente legis doctores nominati sunt, vbinam Christum natum fore expectarent. Vt autè Micheæ prophetiam, quæ illum in Bethleem natum fore prædixerat, agnouit, vno edicto omnes pueros ad huc vberum lac sugentes, non in Bethleem solum, sed in vniuersis eius finibus à binatu & infrâ, secundum tempus, quo accuratè fuisset à magis sciscitatus, neci dari mandat: omnino enim Iesum eiusdem cum æqualibus calamitatis (vt erat verisimile) participem fore arbitratur. Cæterum puer à parentibus per angeli visionem, quid esset futurum, præscientibus in Aegyptum deportatus, insidias illius præuertit. Ista etiam sacra euāgelij doctrina perspicuè commonstrat. Verum deinceps, quæ merces crudele Herodis facinus contra Christum, & pueros eius æquales admissum subsecuta sit, & quo pacto statim post, nulla vel minima quidem dilatione interposita, diuina ultio illum, dum adhuc in vita manebat, exagitauerit, & quasi proæmia rerū ei post discessum

è vita

Matt. 2.

ē vita obuenturarum euidēter ostenderit, operapretium
 est intelligere. Qua autem ratione prosperum & flo-
 rentem regni sui statum, quo se tum frui putabat, dome-
 sticis calamitatibus, quarum aliæ ex alijs ortæ sunt, ipse
 obscurauerit, dū vxorē & liberos, dumq; reliquos quibus
 cum propter propinquitatē generis & amoris cōiunctio-
 nem maxima ei intercessit necessitudo, nefaria cæde affi-
 ceret, in præsentia commodè oratione explicare nō pos-
 sumus, præsertim cum istarū rerum argumentum omnem
 illā crudelitātē, quæ à Poëtis in tragædijs describi solet,
 longè superet. Quod quidem si quis scire desyderat, le-
 gat Iosephi historiam, qui idem vberrimè plenissimeque
 persequitur. Ceterū quo modo statim post insidias serua-
 tori nostro, & alijs infantibus factas, cœlitus inuecta pla-
 ga illū ad extremum vsq; spiritum afflictarit, non erit alie-
 num vocibus auctorijs ad verbum citatis attentè auscul-
 tare: qui quidem in decimo septimo Iudaicæ antiquita-
 tis libro vitæ illius exitum accuratè scribit ad hunc mo-
 dum. Herodem acerbior indies excruciabatur morbus,
 dum Deus pro nefarijs sceleribus, quibus se contamina-
 uerat in vita, graue de eo supplicium sumeret. Ardor erat
 aliquanto lentior, ac remissior, qui non tantum feruores
 illos, qui eum manibus contrectabant exeruit extrinse-
 cus, quantum cruciatus intestinis eius & visceribus inuf-
 fit. Nihil planè erat, quod inexplebilem eius alimenti ca-
 pessendi auiditatem omnino possit saturare. Aspera vis-
 cerum vlcera acutissima laxioris intestini tormina, hu-
 mor purulentus ac præ tumore pellucens, qui per pedes
 serpebat, grauissimè illum diuexauit. Afflictatio item su-
 men occupauit non dissimilis. Quin etiam tabida mem-
 bri genitalis putredo vermes progenuit.
 Accedebat his ardua spiritus & animæ intentio, eaq; tum
 propter difficultatem expirandi, tum propter anhelitus cre-
 britatē peracerba. Neruorū præterea cōtractio per omnia
 mēbra peruasit: quæ quidē vim & acrimoniam inflixit ei
 planè intolerabilē. Dicebatur igitur ab his, qui diuinandi
 arte multū pollebant, quiq; in sapientia ac scientia rerum
 eiusmodi interpretandarum omne suum studium collo-
 cabant, Deū has pœnas à rege ob variā suā & multiplicem
 impie-

*Iose. li. 17
 cap. 8. de
 antiq.*

EVSEBII HISTORIAE

impietatem expetiuisse. Ista ergo Iosephus, quem supra
dixi, in libro citato commemorat. In primo quoque hi-
storiarum, siue de Iudæorum expugnatione seu captiui-
tate, non diuersam ab his tradit de illo sententiã. Sic enim
scribit. Hinc corpus eius vniuersum morbo correptum,
varijs perturbationum & molestiarum tormentis distra-
hebatur. Febris quædam tepidior, pruritus non ferendus
per totius cuticulæ extremitatem pererrans, laxioris in-
testini continua cruciamenta, inflatus pedû tumor, instar
hydropici, ardens suminis æstus illum exagitauit. Putrida
membra virilis sanies vermiculos ex se edidit. Adde his
crebritatem halitus, & spirandi difficultatem, neruorum
contractiones per omnia membra peruadentes: ita vt va-
tes & arioli istos morborum stimulos, quibus sic perfo-
diebatur, pœnam pro maleficijs suis cælitus irrogatã af-
fererent. At ille, licet cum eiusmodi cruciatibus luctare-
tur, adhuc tamen vitæ teneri cupiditate, spem salutis ani-
mo capere, de curatione denique cogitare cœpit. Itaque
traiecto Iordane, balneis, quæ propè Callirrhoen sita
sunt (ista quamquã in lacum Asphaltitim delabûntur, sunt
tamen præ dulcedine ad bibendum valde accõmodata)
vti cœpit. Ibi medicis visum est, vt tepido oleo totum
corpus foueret: quo quidem in folium plenã olei sensim
demisso, oculi præ imbecillitate ei deficere, & more ho-
minis iamiam morituri reuolui videbantur. Tandem
feruorum strepitu, quos circa se tumultuantes habebat
excitatus, tamen si aliquantum respirauit, de cætero ta-
men in vitæ & salutis suæ desperationem venit: ac prop-
tereã singulis militibus quinquaginta drachmas distri-
bui, ducibus etiam & amicis grandem pecuniã summam
dispertiri mandauit. Ad extremum inde reuersus, Hiericho
se contulit: ac iam insana quadam bile & furore in-
census, etiam morti ipsi penè interminatus est, inq; co-
gitationem nefandi cuiusdam sceleris edendi impetu
præceps ruit. Nam ex singulis vicis, viros insignes & to-
tius Iudææ facilè principes simul coactos in locum quen-
dam, qui Hippodromus appellabatur, concludi iussit.
Accersitis tandè ad se Salome sorore, & viro illius Alex-
andro, noui, inquit Iudæos de mea morte præ nimia qua-
dam

*Iosep. li.
2. de cap-
tini. c. 21.*

*Alexa le
git Iose-
phus.*

dam lætitia triumphos & festos dies celebraturos: verum per alios quosdam perfacile possum efficere (modo vos iussa mea exequi volueritis) vt non solum lachrymis & mœrore defleat magnopere, verumetiam funus splendidum & insigne assequar, viros illos, quos in custodia seruandos imperaui, simulac ego animam efflato absque mora militibus vndique circumiectis interficite: vt cum vniuersa Iudæa, tum singulæ ædes etiam inuitæ meam mortem acerbè lugeant. Atque idem author paulò post subiungit. Rursus partim inedia & cibi auiditate, partim ardua & anhela tussi ita distinebatur, vt dolorum magnitudine superatus, fati tempus anteuertere in animum induceret. Pomo igitur primum in manum arrepto (con- suevit enim id generis fructum, extremo putamine amputato, libenter comedere) poscebat & cultrum: deinde oculis vndique circumspiciens, ne quis sibi in eo facinore esset impedimento, dexteram quasi iam seipsum confossurus leuabat. Idem scriptor præterea narrat, illum ante extremum vitæ suæ exitum alterum filiû suum ingenuum è medio sustulisse, ac duobus illis, quos antea interemisset, eum iam tertium adiecisse. Exiguo autem temporis momento interposito, non absque maximo dolore & afflictatione stamina vitæ abruptisse. Atque hoc exitu vita Herodis conclusa est, qui quidem pro pueris, quos in confinij Bethleem nefariè & crudeliter (vti seruatori nostro vitam per insidias adimeret) enecauisset, debita persoluit supplicia. Post cuius interitum, angelus domini Ioseph adhuc in Aegypto commoranti se- *Matt. 2.* cundum quietem astant, mandauit, vt arrepto puero vnà cum matre, in Iudæam rediret. Quippe illos, qui animam pueri tollere quærebant, è vita celsisse significauit. Istis porro euangelista etiam illa adnectit, his ferè verbis: cum audiret Archelaum pro Herode patre suo regno Iudææ potitum, illuc proficisci admodum extimuit. Responso igitur in somno accepto, in partes Galilææ recessit.

De Pilati temporibus.

C. A. P. I X.

*Ioseph. de
cap. li. 2
cap. 89.*

Archelaum ad regnum Iudææ post mortem Herodis delectum